

CONSTANTIN
BARASCHI :
„Grivița 1933“
(gips patinat)
De la Expoziția
anuală de artă
plastică

CÎNTEC DESPRE GRIVIȚA ROȘIE

Istoria, purtînd saboții grei,
trecînd prin foc, rîndu-se în spadă,
la Grivița, în ani treizeci și trei,
s-a iscălit cu sînge pe zăpadă.

Cuțitul ajunsese pîn-la os
și foamea slută bîntuia prin țară, —
pe brațe subțiate lanțul gros
dospea ca o sălbatecă brățară.

Războiul jînduia din colț ascuns
să-și readune-n fronturi contingente ;
și-atunci din miezul urii au pătruns,
în revărsări, puternice torente.

Torente vii de oameni, oameni-stea,
torente mari de inimi proletare
și veacul douăzeci se clătina
la Dunărea albastră și la mare.

În ger, țîșnise timpul vast, torid,
o așchie de jar era clipita,
cînd forța îndrumată de partid
peste istorii, naltă, strălucit a.

Un nou destin creat de brațe noi
venea să se ridice, să cuteze.
Căzură secerăți atîți eroi,
dar visul le-a rămas pe metereze.

E visul lor, astăzi, statui vibrînd
în mersul vremii, cum rîvneau strămoșii.
La Grivița se-aud cum sună-n vînt,
sărbătorește, steagurile roșii.

AL. ANDRIȚOIU

MANIFESTUL

Treceau grăbiți muncitorii și-n depărtare
Păreau îndirjite statui de granit,
Printre casele cu acoperișul prăbușit.
Ciudată priveliște ; doar fulgii
Se fluturau ca o batistă moale.
Dincolo de gard
Linii paralele de fier
Izbucneau ca o vultură spre cer,
Pornind locomotive ce ard.
O, nemărginită vreme,
Purtai bocancii rupți pe piciorul gol
Și șapcă albastră de cer,
Sub haină
Purtai viața ca o taină.
Ca o aripă te-ai desprins
Ai trecut din mină-n mină
Mai departe...
Și gestul a rămas prin noapte aprins.

MARIA OCTAVIAN

FEBRUARIE 1933

Cu trei decenii în urmă muncitorimea cefeștă și petrolistă, organizată și condusă de Partidul Comunist din România, a înscris prin lupta sa una din paginile cele mai glorioase din istoria poporului nostru. Ridicîndu-se la luptă pentru apărarea celor mai vitale interese ale poporului, muncitorii cefești și petroliști s-au situat în fruntea luptei revoluționare a maselor împotriva exploatării și asupririi, a politicii burgheziei și moșierimii romine de adîncire a înfeudării țării monopolurilor străine și de pregătire a complotului războinic împotriva primului stat socialist din lume — Uniunea Sovietică.

La începutul anului 1933, burghezia și moșierimea romină pregăteau o nouă ofensivă asupra nivelului de trai al maselor muncitoare, scăzut la limite necunoscute pînă atunci, ca urmare a politicii de înfometare dusă de cercurile guvernante, național-tărăniște, în timpul crizei economice.

Planurile claselor exploătătoare de ieșire din criză pe spinarea maselor muncitoare sătute de mizerie și suferință nu puteau să nu ducă la o puternică ascuțire a contradicțiilor de clasă. În 1933 indicele salariilor scăzuse la jumătate față de anul 1929. Amenzile și reținerile din salariu se transformaseră într-o adevărată plagă. Concedierile se țineau lanț. Zilnic creștea numărul șomerilor care ajunseseră pur și simplu să cerșească o bucată de pîine. Tărănimia înrobită și exploatăată de moșieri și chiburi, gemea sub povara birurilor, cametei și clăcii. An de an tot mai multe loturi de pămînt erau vindute la licitație pentru neplata datoriilor.

În condițiile terorii sălbătice a regimului burghezo-moșieresc, luptînd pentru consolidarea rîndurilor sale în urma lichidării luptelor fracționiste fără de principii și aplicînd indicațiile Congresului al V-lea, Partidul Comunist din România pregătea și organi-

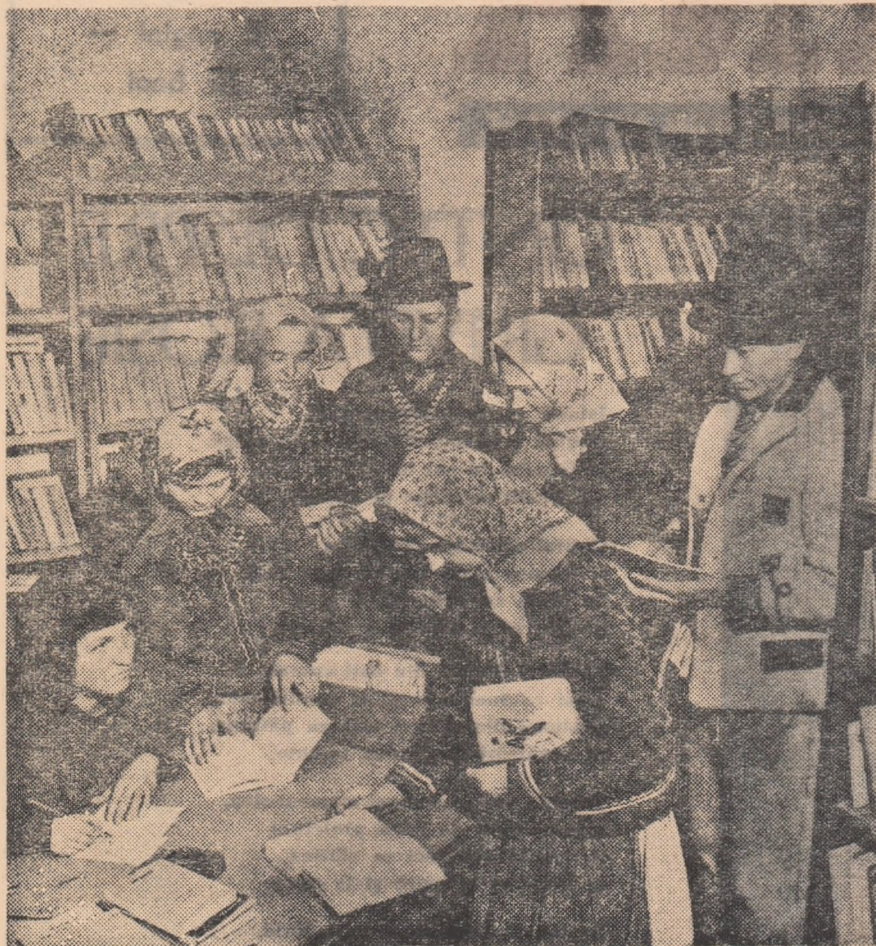
za lupta clasei muncitoare împotriva exploatării capitaliste, a fascizării țării și a înrobirii ei imperialismului străin.

După Congresul al V-lea, Partidul Comunist din România a trecut la pregătirea luptei maselor muncitoare pentru ieșirea pe cale revoluționară din criză. P.C.R. a luat inițiativa și a convocat la 20 martie 1932 Conferința pe țară a reprezentanților sindicatelor C.F.R. Discuțînd sarcinile ce reveneau muncitorilor cefești în lupta împotriva ofensivei capitaliștilor romini și străini, Conferința a stabilit un program concret de revendicări, și a ales Comitetul Central de acțiune pe țară al cefeștilor, căruia i-a dat mandatul pentru coordonarea acțiunilor în vederea cuceririi revendicărilor stabilite. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost ales secretar al Comitetului Central de acțiune. În această calitate el și-a lărgit și consolidat legăturile cu muncitorii din principalele centre feroviare din țară dovedindu-și însușirile de organizator al maselor muncitoare, capacitatea de a transpune în viață, cu voință neînfrîntă, politica partidului. În lunile care au urmat, Comitetul Central de acțiune, avînd puternice legături organizatorice cu principalele centre cefeștice din țară, a pregătit și îndrumat pas cu pas trecerea de la acțiuni parțiale pentru revendicări imediate, la greva generală a tuturor muncitorilor

V. TOPALU

[Continuare în pag. 4-5]

Biblioteca și filmul în sprijinul învățămîntului agrotehnic

Aspect de la biblioteca satească din Turf, raionul Oaș.

Pe ecran

Pornim. Ținta călătoriei, cîteva sate din cuprinsul regiunii. Scopul: documentarea asupra folosirii filmului în învățămîntul agrotehnic. Oprim la Uileacul de Beiuș. Intrăm în sală. Pe ecran se desfășoară imagine după imagine. Iată și o întindere mare de pășune, dar care, datorită lipsei de îngrijire, aduce mai degrabă a pîrloagă. În sală se aud șoapte.

- Vezi dacă nu e îngrijită?
- Hm... Nu i-au știut prețul.
- Sst!

Acum pe ecran răsare o pășune bogată, pe care paște o cireadă de vaci cu ugerul cît cofa.

- Asta da, iarbă.
- Ca pe la noi.

— Lasă, măi, că avem și noi din aceea cum s-a arătat mai înainte...

Și ca să nu mai aibă „din aceea”, lectorul, la sfîrșitul filmului, le arată ce au de făcut. Explică celor de la cercul agrotehnic „Valorificarea pășunilor”. Marton Sava, secretarul de partid, „elev” și el, spune:

— Oamenii buni, eu zic să îngrijim pășunile ca ochii din cap. Numai așa va spori laptele-n șistare. Cred că cele văzute în film sînt destul de grăitoare.

★

Oprim la Gbiorac. În față avem o mare de aur, tîlăzuind. Niște nave semețe înaintează suple prin oceanul de spice, tunzînd cîmpia.

Pe ecran: documentarul „Cultura grînelor”. Lîngă ecran, inginerul Maria Sabău. Ingera dă explicații asupra filmului celor 100 de cursanți

- Auzi?
- Aud, doar nu-s înfundat la urechi.

— Oare vom putea scoate și noi 3.000 la hectar?

— 3.000 de kile? Ba bine că nu. Ce, de florile mărului ne frecăm coatele de bănci la cursuri?

★

La Mădăras „peisajul” s-a schimbat. Ni se prezintă roșii dolofane, vinete grele, ca niște dovleci, ardei, castraveți proaspeți tolăniți peste pămîntul umed. Filmul continuă. E vorba de legumicultură.

- Măi, da' mîndru-l.
- Ce?
- Cum, ce? Bazinul ăsta. De-ar fi și la noi așa...
- Și nu poate fi? La noi, la Mădăras?! Peste 5—6 ani poate fi unul și mai și, dacă vrem...

Ingerul Canon Slonovski curmă șușotelile. Începe să comenteze pentru „școlarii” lui, filmul „Cultura legumelor timpurii în bazinul legumicol Arad”...

★

Sofia Saftidu, agronom din Valea, face prezența:

- Ana Bușoi!
- Aici.
- Ioan Lăsău!
- Prezent.
- Ioan Moise!
- Da.

Toți cei 50 de cursanți sînt în sală. Între ei e și Ioan Moise, președintele colectivei. Învăță cum să-i smulgă pămîntului 5.000 kg. porumb boabe la hectar. Pe Moise îl bate gîndul. O să-i spună lui Ioan Meseșan, ca să vorbească și-n brigada artistică despre asta. Și lui Constantin Anton, directorul școlii, o să-i spună: profesorul de agricultură ar putea vorbi mai des la cămin despre cultura porumbului. Și bibliotecara poate pune umărul, cu broșurile. Cît privește filmul e în pas cu... lecția.

Pe ecran se succed imagini din documentarul „Pentru 5.000 kg. de porumb boabe la hectar”...

★

Pe drum, la întoarcere, ne gîndim la cele văzute și auzite. La Nușfalău inginerul Ștefan Fodor a vorbit cu patos despre „Amplasarea construcțiilor agrotehnice”. La Camăr s-a dezbătut un film despre vița de vie și... vin. A fost de față Alexandru Olas, șeful secției „Vinalcool” din Șimleu. Dînd cu competență detalii. La Batăr, Almaș, Sălărd, Pișcolt, Cermei, și-n alte comune din regiunea Crișana filmele agrotehnice au fost urmărite cu interes de cursanți.

AL. SILAGHI
correspondent

Ajutor competent

Învățămîntul agrotehnic de masă ce se desfășoară în comuna Ileanda, este strîns legat de problemele gospodăriei. Lecțiile ce se țin la cercuri cît și conferințele agricole sînt în așa fel alese ca ele să corespundă nevoilor de producție, să dea posibilitate colectivizatorilor din toate sectoarele gospodăriei să dobîndească cît mai multe cunoștințe noi și folositoare. Pentru anul în curs, bunăoară, au fost organizate în gospodărie un cerc pentru cultura plantelor de cîmp și unul pentru creșterea animalelor. Temele pentru ciclul de conferințe sînt și ele variate. Astfel, alături de conferințele: „Cum putem obține producții mari de floarea soarelui”, „Ce măsuri agrotehnice trebuie aplicate pentru a obține 5.000 kg porumb boabe la hectar în terenuri neirigate”, au fost planificate și conferințele: „Creșterea oilor cu lînă fină și semifină”, „Să creștem eite 500-600 de păsări la suta de hectare” etc.

Cît privește felul cum se desfășoară învățămîntul agrotehnic, de asemenea, nu se pot spune decît lucruri bune. Lecțiile se țin la datele stabilite și sînt predate pe înțelesul cursanților. Conferințele se țin și ele la datele stabilite. (Este însă greșit procedeul folosit aici de a se ține conferințele cu caracter agrotehnic înainte de rularea filmului sau după terminarea acestuia).

Biblioteca comunală aduce și ea o contribuție de seamă la buna

desfășurare a învățămîntului agrotehnic. Bibliotecara, tovarăsa Ștefania Pascu, este la curent cu subiectele ce se predau la cercurile de învățămînt din cadrul gospodăriei și cu temele conferințelor. Dînsa urmărește cu atenție ce lecții sau conferințe s-au ținut sau urmează să se țină într-un viitor apropiat și, pentru a veni în sprijinul auditorilor, a organizat la bibliotecă standuri tematice, a întocmit planuri individuale de lectură pentru cursanți, a organizat convorbiri cu cursanții pe diferite teme legate de lecțiile sau conferințele respective. O convorbire de acest fel a avut loc nu demult cu îngrijitorii de animale din satul de centru (Ileanda). Tema convorbirii a fost „Cum putem spori producția de lapte pe cap de vacă furajată”. Cu acest prilej, inginerul agronom, tovarăsa Ianula Ștefănescu, a ținut un referat despre căile de sporire a producției de lapte. După aceasta, bibliotecara a prezentat broșura „Cum am obținut 4.290 litri de lapte pe cap de vacă furajată”, care redă experiența îngrijitorului-mulgător Simion Useat de la gospodăria agricolă colectivă Cîlnic (Hunedoara). Participanții la convorbire au discutat apoi pe larg despre măsurile pe care se propun să le aplice pentru a spori și ei producția de lapte.

Planurile individuale de lectură pentru cursanți sînt și ele întocmite în mod judicios. Așa, de pildă, ținînd

seama că Vasile Butuza lucrează într-o brigadă de cîmp și învață la cercul pentru cultura plantelor de cîmp, bibliotecara a trecut în planul de lectură a acestuia să citească: „Întreținerea culturilor”, „Sfaturi pentru cultura plantelor”, „Cultura floării soarelui”, „Arăturile adînci”, „Sămînța și semănatul” etc. În același timp în planul de lectură individuală a lui Ion Beșa, îngrijitor de animale, sînt trecute între altele și broșurile „Creșterea oilor cu lînă fină și semifină”, „Hrănirea rațională a animalelor”, iar în planul îngrijitorii de păsări Viorica Hosu — broșurile: „Organizarea fermelor de păsări”, „Sporirea producției de ouă” etc. Cursanții amintiți au și citit pînă acum majoritatea broșurilor indicate.

La biblioteca comunală din Ileanda (Cluj), cursanții de la cercurile agrotehnice și auditorii de la ciclul de conferințe agricole pot găsi zilnic cărțile și broșurile ce-i interesează, în legătură cu lecțiile sau conferințele ascultate. Ei primesc aici îndrumarea competentă a bibliotecarei, care se străduiește să răspundă cu promptitudine cerințelor cititorilor. Strînsa legătură dintre bibliotecară și lectorii de la cercul de învățămînt agrotehnic și de la ciclul de conferințe, face ca bibliotecara să-și îndeplinească sarcina de a veni cît mai activ în sprijinul bunei desfășurări a învățămîntului agrotehnic de masă.

S. LAZAR

Conferința - concurs

În comuna Roșia, raionul Sibiu, s-a organizat, nu demult, o conferință concurs intitulată „Dezvoltarea sectorului zootehnic — izvor de mari venituri”.

Cum s-a ajuns la această conferință-concurs? — l-am întrebat pe tovarășul Negrea, metodistul casei de cultură din Sibiu.

— Am observat în deplasările mele — mi-a spus el — că uneori conferințele se citeșc la căminul cultural, înaintea rulării filmului sau a șezătorilor duminicale, fără a fi însoțite de material didactic și intuitiv, planșe sau mulaje... Colectiviștii, desigur, nu audiază cu interes conferințele cărora le lipsește elementul concret, exemplul viu din gospodăria lor colectivă, fără să fie prezentate într-un mod atractiv, convingător. Și atunci, m-am gîndit cum să prezentăm conferințele agricole într-un mod mai atractiv, să aibă mai multă eficacitate în rîndul colectivizatorilor. Astfel, am organizat la căminul cultural din comuna Roșia — care e și centru metodic — o conferință-concurs.

Conferința a fost popularizată din timp prin afișe sau cu prilejul altor manifestări culturale. Biblioteca a organizat cu colectivității din sectorul zootehnic prezentări de cărți, lecturi în grup și expoziții de broșuri agrotehnice a căror tematică se referea la conținutul conferinței. Colectiviștii au fost anunțați că vor participa la o conferință-concurs, că după expunerea acestei conferințe se vor pune întrebări, iar colectivității care vor da cele mai bune răspunsuri vor fi premiați.

Medicul veterinar Florin Briscățeanu a expus conferința, arătînd în primul rînd importanța dezvoltării sectorului zootehnic în gospodăria agricolă colectivă din Roșia și, pe baze de calcule făcute la tablă, a de-

monstrat ce venit aduce gospodăriei creșterea producției cu numai un litru de lapte pe zi la fiecare vacă furajată. Mai departe, el a prezentat planul dezvoltării viitoare a sectorului zootehnic, măsurile care trebuie luate pentru realizarea lui; s-au dat indicații practice de furajare rațională a vacilor în timpul iernii etc.

După expunerea conferinței, întrebările s-au formulat astfel încît răspunsurile să constituie o seminarizare a principalelor probleme ridicate de conferință și, în același timp, să popularizeze metodele înaintate de muncă în îngrijirea vacilor de lapte.

Printre colectivității care au dat răspunsuri bune au fost Iuliu Martin, brigadier, colectivistul Ion Pascu și Nicolae Henciu, care a luat și premiul I — „o duzină de cărți agrotehnice” — cum spunea el. Ion Pascu a adus în răspunsurile lui completări, împărțînd din experiența unui îngrijitor de animale de la gospodăria colectivă din Cîlnic, raionul Sebeș, pe care l-a cunoscut la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962. Răspunsurile tovarășului Iuliu Martin s-au referit și la experiența dobîndită de cei mai buni mulgători din G.A.C. din comuna Roșia.

În încheiere brigada artistică de agitație a prezentat, în cinstea premiilor și a tuturor colectivizatorilor fruntași, un program intitulat „Azi belșugu-i pentru noi”.

Colectiviștii au urmărit cu atenție conferința; acest lucru s-a remarcat și prin numărul mare de colectivități care au cerut să răspundă la întrebări — peste 20.

E o inițiativă bună a casei de cultură, care începe să se generalizeze în raionul Sibiu.

NICĂ OCTAVIAN

F A T Ă Î N F A T Ă

● Greu era de găsit în anii de tristă amintire ai regimului burghez-moșieresc vreun lăcaș de cultură în raionul Mediaș. Puteai număra pe degete cele câteva clădiri, cu încăperi murdare, dărăpănate, pline de igrasie și care purtau titlatura de „cămine culturale”.

Azi, în raionul Mediaș există nu mai puțin de 67 cămine culturale, marea majoritate construite în ultimii ani. Pe scenele lor activează în prezent 230 formații artistice, care cuprind peste 3.500 artiști amatori. Un succint bilanș ne arată că aici își desfășoară o bogată activitate cultural-educativă 40 de brigăzi artistice de agitație, 36 coruri, 46 echipe de dansuri, 27 formații instrumentale și 79 echipe de teatru: 45 în limba română, 30 în limba germană și 4 în limba maghiară.

● Mizerie neagră, sărăcie cruntă, boli sociale, ignoranță și neștiință de carte — aceasta era în trecut imaginea satului Bilești din regiunea Galați. Din cei 600 de locuitori, mai bine de 200 erau analfabeți. De cămin cultural sau bibliotecă nici vorbă. Se aflau în schimb multe, foarte multe circiumi, unde nevoiașii își lăsau și ultima agoniseală.

Azi, bileștenii au un frumos cămin cultural, o bibliotecă ce numără peste 4.000 de volume. Oamenii au pătruns lumina științei, au îndrăgît slovele cărților. Nici un neștiutor de carte nu se mai află acum în Bilești. Un fapt semnificativ pentru vremurile pe care le trăim: Matei Calopria, analfabeta de ieri, se numără azi printre cititorii fruntași ai bibliotecii.

Femeia, care cu 18 ani în urmă nu știa nici să se iscălească, citește acum „Setea”, „Învățătorii”, „Victoria de la Olțina”.

● Decît să ajungi la bătrînețe, mai bine mori la tinerețe — spunea pe vremuri o zicală din popor. Ajungînd la anii cînd nu mai puteau munci, bătrînii rămîneau pe drumuri, tirîndu-și zilele de azi pe mâine. Așa era pe timpul întunecatei guvernări a burgheziei.

În zilele noastre, bătrînețea este prețuită. Oamenii în vîrstă sînt stimați și ajutați pentru a putea trăi fericiți și acești ani ai vieții. În G.A.C. li se acordă ajutor de bătrînețe. Un exemplu concret ni-l oferă gospodăria colectivă „Zorile vieții noi” din comuna Cîndești, regiunea Bacău. De curînd, aici, s-au împărțit bătrînilor peste 11.000 kg. grîu, aproape 20.000 kg porumb, cartofi, fasole și pe deasupra și 19.800 lei. De asemenea, pe timpul iernii ei primesc lemne de foc gratuit. Comparația cu trecutul este cît se poate de sugestivă!

● Oamenii cu fețe supte și haine zdrențuite, străzi mocirlite, bîrdăe din lut acoperite cu paie, așa arăta în trecut comuna Celaru din regiunea Oltenia. Truditorii pămîntului munceau din zori pînă-n noapte pe moșile boierului Vrăbicescu. Primeau drept răsplătă loviturile vechilului și citeva blide cu mîlai ce nu le ajungeau nici pentru mă-măligă.

De treci acum prin Celaru vezi oamenii cu fețele zîmbitoare, străzile pietruite, casele una mai frumoasă ca alta. În 18 ani s-au construit aproape 400 locuințe noi. Despre viața de azi, despre tinerețea anilor socialiști și-ar putea vorbi căminul cultural, școala, dispensarul medical, magazinul universal, stația de radioficare, toate construite în anii puterii populare.

(Consemnări din scrisorile primite de la corespondenții noștri voluntari: NICOLAE ILIȘIU, ION BELCIUGAN, TACHE VASILACHE, și CAROL BORA).

Oaspete fiind al colectivităților din Dragoș Vodă regiunea București, ai de rezolvat o problemă dificilă: la ce gazdă tragi? Fiindcă vin pe rînd și te invită: „Dacă vă face plăcere, poftiți la mine”. Dar plăcerea este în primul rînd a lui, a colectivității și ea constă în a-l vedea pe oaspete cum îi admiră interioarele. Și trebuie spus că are ce vedea. Într-un an — 1962 — colectivității din Dragoș Vodă au cumpărat de la magazinul cooperativei mărfuri în valoare de 14 milioane de lei, cu un milion mai mult decît în 1961. În întreaga regiune valoarea produselor desfăcute prin cooperative a atins cifra de 2,2 miliarde. Albert Vila, președintele U.R.C.C. București, ne-a vorbit despre aceasta.

A. Vila: Dacă vrei să cunoaștii viața satului colectivizat, deschideți și ușa cooperativei. Se desfășoară aici o circulație intensă și neîntreruptă de bunuri, de la ac pînă la frigider, dinspre magazin spre casele gospodăriilor. Se rulează într-o săptămînă zeci de mii de lei. Sîmțatul act al vânzării repetat în magazin de sute de ori zilnic, dă indicii complete asupra bunului trai al colectivităților.

Reporterul: Din pară curiozitate statistică, am vrea să știm ce gamă de produse se desfășoară.

A. Vila: Sînt mii la număr și sortimentul crește vertiginos. E răspunsul pe care industria producătoare de bunuri de larg consum îl dă neîncetat cerinței crescînde a maselor de consumatori. Și cînd vă gîndiți că cei mai mulți au apucat și timpurile cînd la dugheana chiaburească unicele „sortimente” erau sarea, tîmăia și luminările. S-au scurs de-atunci ani nu prea mulți dar distanța străbătută e imensă.

Reporterul: E știut faptul că în prezent toate cooperativele din regiune se autofinanțează.

A. Vila: Anul trecut cooperativele sătești au rambursat statului suma de 181 milioane lei, care le fusese acordată anterior drept credite. Din clipa aceea toate cooperativele (adică 302) merg pe picioarele lor, manevrînd fonduri proprii. 30 dintre ele sînt astăzi milionare și multimilionare. La Tîndărei, Fundulea, Dragoș Vodă, cooperativele depășesc 2,5 milioane lei fonduri proprii.

Reporterul: Cum se reflectă acest lucru asupra masei de cumpărători?

A. Vila: Cooperativa poate achiziționa astfel un volum mai mare de mărfuri conformîndu-se totodată gustului și dorinței acestora. Și fiindcă e de așteptat să întrebați cum ajungem să le cunoaștem dorințele pot spune că adesea chiar în incinta magazinelor se organizează consăturii între vinzătorii și cumpărătorii. Consăturile ne edifică pe deplin asupra cererii de consum. Tot din fondurile proprii se ridică noi obiective comerciale, în care se practică un comerț modern și civilizată. Așa au apărut complexul de alimentație publică de la Amara, magazinele noi cu etaj din Plosca, Belifori, Ceacu, (în total șapte la număr). Abundă aici sticla, plasticul și lumina fluorescentă. Ele încîntă ochiul și sufletul omului, care știe că lui îi sînt destinate. La Videle, Răcari, Peretu, Furculești, și în alte opt comune, veți primi la intrarea în magazin coșulețe din nylon. Aici vă „autoserviți”. Dacă doriți puteți vizita oricînd braseria... de la Tigănești.

Reporterul: Ce genuri de produse sînt solicitate mai mult?

CANDIDATUL

Floricică de la șes,
De popor vei fi ales
Să fii om de frunte-n sat
Și-n sfat să fii deputat.

La 8 martie, măi frăție,
Vom vota cu bucurie
Și-om da vot încrezător
Pentru pace, pentru spor.

Frunză verde spic mărunt
Nu-s alegeri ca-n trecut,
Nu-s alegeri de primar
Cu ciomege și jandari.

Noi alegem la 8 martie
Deputați și deputate,
Pilde vîi de hărnicie —
Traiul mai bun să ne fie.

Anzită în satul Gilgaual
de Jos, regiunea Argeș,
de DUMITRU ANGHEL

Interviu DESPRE BUNĂSTARE

A. Vila: În ultimii ani și la scară din ce în ce mai mare, produsele industriale. În 1960 s-au vîndut cu 210 milioane mai mult decît în anul precedent. S-au cumpărat în întreaga regiune 1.000 de aragaze. Bunicile care viră acum cozonacii în cuptor, mai tîn minte țestul și turtele de țizic uscat, unicul combustibil din gospodărie. E o mare cerință de frigider din producția indigenă. S-au mai vîndut 1.000 de televizoare și 5.730 aparate de radio. Sînt cifre și acestea, ce-i drept, dar cifre... cu cîteac.

Reporterul: Cooperativele sătești au după cum se știe, și o misiune culturalizatoare. În ce constă ea?

A. Vila: Anul trecut 40.000 de colectivități din regiune și-au făcut biblioteci personale cu cărți achiziționate de la cooperative. Achiziția se face pe loc, în magazin, sau de la difuzorii voluntari. Fiecare bibliotecă personală conține în medie 100 de cărți. Valoarea globală a cărților

existente în bibliotecile personale este de 4 milioane lei. Și aceasta se întîmplă, gîndiți-vă, în exact aceleași locuri unde pe vremuri foamea cronică și ignoranța deveniseră fenomen de masă. De unde au avut oamenii aceștia 4 milioane de lei se naște întrebarea? Dar la urma urmei, știți că asta reprezintă doar a suta parte din creșterea averii obștești a gospodăriilor agricole colective pe anul trecut? Că toate gospodăriile agricole colective din regiune, pînă la una, își scriu azi venitul cu cifre de milioane. Cei 1.200 de difuzori voluntari recrutați dintre învățători, bibliotecari și în general cadre cu pregătire intelectuală, vă pot spunea cît de mare este interesul pentru carte la oamenii aceștia care au mers, au cu multă vreme în urmă, în urma plugului de lemn.

V. TOSO

Un televizor din avansurile primite în bani de la colectivă. Evenimentul s-a petrecut de curînd în casa colectivității Petre Gheorghe din comuna Chiajna, reg. București. Bucuria ce se citește pe fețele tuturor ne scutește de orice comentariu.

Formațiile artistice la lucru

De cîteva zile în toate încăperile căminului cultural din Dobra (Tîrgoviște) domnește o animație de parcă s-ar apropia o fază a vreunui nou concurs. Numai pentru membrii echipei de teatru sînt necesare, în afară de scenă, încă două locuri pentru repetiții. Într-o parte echipa cadrelor didactice repetă sceneta „Comuna contaminată”, alături echipa de tineret — „La 18 ani, la prima votare”, iar colectivității actori amatori care joacă în piesa „Alegerile de altădată” fiind în stadiul cel mai avansat, au ocupat deja scena căminului cultural și, sub ochiul atent al profesorului Romeo Nicolae, aduc ultimele rețușuri viitorului spectacol. Petru Mihăilă, Angela Neguț, Gheorghiuța Neagu și alți membri ai formației de teatru pregătesc pentru aceeași ocazie — alegerile de deputați în sfaturile populare comunale — și cîteva monologuri.

Dar nu numai formația de teatru sărbătorește alegerile de la 8 martie. Brigada artistică de agitație a și prezentat simbolic „în premieră” programul intitulat „Alegeri în trecut și azi”. Zilele acestea se organi-

zează și primele deplasări în comunele Cornăești și Bilciurești, iar la sfîrșitul săptămînii brigada din Dobra este programată la centrul de radioficare Bucșani.

În atenția activităților culturale din Dobra stau în această perioadă și alte acțiuni de masă. Colectivul de conferențieri a elaborat o serie de conferințe. Două dintre ele au fost deja expuse în cadrul unor programe speciale. Secretarul comitetului comunal de partid Gh. Onescu, a vorbit despre „Dreptul de a alege și a fi ales”. Cea de-a doua expunere intitulată „Din realizările regimului democrat-popular în raionul și în comuna noastră” a accentuat asupra transformărilor petrecute în ultimii ani în viața comunei: traiul îmbelșugat al colectivităților, radioficarei comunei, darea în folosință a căminului cultural nou, repararea drumului etc.

Astfel, alături de toți sătenii, activiștii culturali și artiștii amatori din Dobra cințesc alegerile de la 8 martie și pe vrednicii colectivități propuși de ei drept candidați.

În mările adinci, nisip de aur
desprins de fărîm și vînturat de zare.
Din valuri ies inchipuiri, — tezaur —
dospit de gînduri și de soare.

E-n Grivița, mulțime cit nisipul —
talaz imens în frămîntarea mării.
Se-nalță peste ghețuri chipul
străluminat de visul depărtării.

O! Vis înalt și viu,
te știu,
ești prea departe, —
e pîn'la tine drum de moarte,
și-atîta de aproape ești,
că-ți bat cu degetu-n ferești.

Dar se urzește pe la porți, —
din ură — giulgiu pentru morți —
și se înșiră-n neagra carte
noi cuvinte pentru moarte:
„Omor scuzabil“.

Omorul este onorabil,
la Capșa, unde stau țilharii, —
și-n clipa de urzeli mai-marii —

Dar e furtună-n sus, talaz e marea,
și-a luat din cer adînc culoarea:
„Jos curbele de sacrificiu!“
„Administrația!“ — supliciu...“

Și visătorii cer, în grea vîltoare,
să-și nicheleze sufletul cu soare.

Sînt nesătui de mîine.
O năucire
ți descîntă nopți întregi.
— Este timpul să alegi!..

Pe scara fericirii,-n zare,
îi văd suind pe fiecare.

Talazul crește. Marea se-nfioară.
Și timpul macină la moară...

ION BĂNUȚĂ

* Din poemul „Scrisoare către anul 2000“.

OMAGIU

Mulți oameni scris-au hronic libertății
mulți pentru drepturi singele și-au dat...
și primăveri avea puține Roaită
dar multe-n pieptul său înflăcărat.

Sus la sirenă, scump calarg, pe-oceane
de slavă-n vreme văzul și-a rotit;
zbură cu gîndul șolmu-aceia tînăr
cătrec al libertății răsărit.

Rinjeau bînd vinul morții ucigașii;
prin guri de puști bogății au mușcat;
mulți oameni scris-au hronic libertății,
Vasile printre primii a semnat.

Crescut-au noi ortaci, viteji ca dînsul
și-i pentru țară brațul lor de stei;
răsună-n clocot de ciocane hala
cum răsună sirena-n treizeci-ș-trel.

Și-acum îl văd acolo la sirenă,
la ani treizeci, columnă! ce ne sînt —
sub flamura partidului, dă roadă
al țării nobil suflet în avînt.

GEORGE DEMETRU PAN

(Urmare din pag. 1)

ceferiști. Sfirșitul anului 1932 a fost marcat, ca rezultat al agravării situației maselor, a organizării principalelor detașamente ale proletariatului, de noi acțiuni revendicative ale muncitorilor de pe Valea Prahovei, Valea Jiului, din Reșița, București, Brașov, Cluj, Anina, Constanța, Brăila etc.

În ianuarie 1933 guvernul național-țărănist a anunțat aplicarea unei noi „curbe de sacrificiu“, cea de a treia în timpul crizei. La chemarea partidului comunist de a se respinge prin luptă revoluționară ofensiva burgheziei și moșierimii, au răspuns cu hotărîre și combativitate crescîndă muncitorii ceferiști și petroliști.

Spre sfirșitul primei jumătăți a lunii ianuarie, la Atelierele „Grivița“-București, se țineau aproape zilnic consfătuiri ale muncitorilor pe secții. Comitetele de acțiune create în aceste zile desfășurau o vastă acțiune de lămurire și mobilizare a muncitorilor la luptă. Ca rezultat al acestei acțiuni pentru impunerea satisfacerii revendicărilor, în ziua de 28 ianuarie peste 5.000 de muncitori ceferiști au participat la greva demonstrativă. În adunarea ținută la începutul grevei, muncitorii au dezbătut pe larg programul lor de revendicări și, o delegație aleasă și susținută de ei l-a făcut cunoscut direcției atelierelor. Temîndu-se de forța maselor, aceasta a cerut un răgaz de două zile pentru a da răspuns la revendicările muncitorilor. În ziua de 31 ianuarie muncitorii ceferiști de la Atelierele „Grivița“ au făcut o nouă grevă demonstrativă. Guvernul însă a refuzat să dea un răspuns concret la revendicările cerute. În aceste condiții Comitetul Central de acțiune a chemat întreaga muncitorime ceferistă să sprijine lupta fraților lor de la „Grivița“ pentru cucerirea revendicărilor. Ca răspuns, la refuzul guvernului de a satisface cerințele lor la 2 februarie ceferiștii de la „Grivița“ au declarat o nouă grevă baricadîndu-se în ateliere. La chemarea organizației locale de partid

GION MIHAIL: Represalii (linogravură)

LA G. A. C. „GRIVIȚA ROȘIE“

„Zăpadă multă, cucuruz bogat“ — spun colectiviiștii din comuna bănețeană Cărpiniș. E o zicală... nouă, poate nu atît ca formulare, cît ca lucru dovedit în condițiile aplicării agrotehnicii. Și iată cum. Seceta s-a simțit anul trecut și în pustă. Au fost ploii puține și sărace. Unii cărpinișteni se îndoiau că vor mai obține 5 tone de porumb boabe în medie la ha. Și totuși, pămîntul a avut destulă umezeală. Arate toamna la adîncimea de 35—40 cm., tarlalele au înmagazinat bine apa provenită din zăpezi. Porumbul dublu hibrid a trecut prin secetă fără să o simtă, a jutat temeinic și de bunii lui prieteni: discuitul, grăpatul și prășitul, fără să mai pomenim de îngrășarea soarelui, însămînțarea la timp și asigurarea densității optime.

La încheierea învățămîntului agrotehnic în primăvara anului trecut, conducerea gospodăriei dăduse cursanților frunțași premii în obiecte și cărți, iar ei își luaseră un angajament: 5.000 kg. porumb boabe la hectar, pe 500 ha din cele 620 ha pregătite pentru această cultură.

De obținut, s-au obținut 5.400 kg. la hectar, dar nu pe 500 ha, ci pe 620 ha, adică pe întreaga suprafață.

S-au putut repartiza 7 kg. de porumb știuleți la ziua-muncă, valoarea acesteia atîngînd 35 lei. În total, G.A.C. „Grivița Roșie“ a livrat statului 141 vagoane de porumb boabe, încasînd venituri de 1.726.000 lei.

Împreună cu inginerul agronom Pompiliu Gemescu, lectorul cercului de cultura plantelor, colectiviiștii cursanți au studiat posibilitățile îmbunătățirii agrotehnicii porumbului și obținerii unei recolte și mai mari. Aceste posibilități există din plin.

Membrii gospodăriei colective ce poartă numele eroiceii cetăți feroviare „Grivița Roșie“ și-au luat acum angajamentul să obțină în medie 7.500 kg. de porumb boabe la hectar. Iar în toamnă, porumbul cules va umple din nou cu aur și pătulul colectivistului și vagoanele asamblate de montatorul de la „Grivița Roșie“, spre bunăstarea întregului popor.

C. ANATOL

CEFERISTUL

Astă-seară! — ca și ieri, ca și alaltăieri, dimineața sau seara, ceferistul știe că trenul nu are voie să întîrzie cu mine-reul, cu grîul, cu petrolul, cu țevile, cu lemnăria, cu cimentul, cu uneltele sau cu oamenii care le mînuiesc și le transformă în fel de fel de alte lucruri utile.

Cînd era tînăr, el ducea pe lingă țonele de cereale, țigeli și cherestea, muncite pe nimica și vindute pe aur intrat în buzunarele latifundiarilor moșieri, și cite o carte ascunsă pe sub haina lui unsă și neagră de fum, cite un teanc de manifeste, sau ziare muncitorești, în toate colțurile țării ca să răspîndească știința de adevăr și știința de carte. Hirțiile lui tipărite coborau pe la cantoane, intrau în sate, erau citite prin fabrici. Mecanicul care mină locomotiva are părul alb: el e ucenicul U. T. C.-ist de acum 40 de ani, care copil fiind n-a mîncat niciodată pe săturate, care n-a dormit în paț curat, care a fost bătut și întemnițat, care a răbdat și care a biruit.

El este cel care a pornit azi în zorii zilei, salutat de șeful gării care i-a urat drum bun. L-a salutat și acarul. L-au salutat din ferestrele deschise ale noilor apartamente mîinile fluturate ale copiilor, pui și ei de ceferiști. În locul cocioabelor de altădată, străbate peisajul nou al șirurilor imense de blocuri albe ducînd cu el peste sute și sute de kilometri imaginile Griviței lui dragi: halele noi, marea sală de festivități, în marmoră și cristale, atelierele, biblioteca, chipurile tovarășilor lui, ale copilăndrilor ucenici... Imagini semnificative, imagini frumoase, înaltă expresie a timpului nostru.

Trenul se încrucișează fluierînd cu altul: tineri și virstnici la geamuri, cravate roșii, cojoace, căciuli, geamantane și sarici, trec toate într-o singură clipă.

Vagoanele se încarcă la Brașov, la Hunedoara sau la Timișoara și se descarcă în Bărăgan, Dobrogea, Oltenia sau Moldova, de unde, reincărcate duc belșugul pe direcții noi. Nu mai vezi aproape nicăieri vagoane goale: de ce să umble goale cînd sînt atîtea lucruri de transportat?

A fluierat din nou locomotiva și trenul s-a oprit în satul meu: au venit tractoare semănători, scule și unelte noi, cărți, un laborator, zece vagoane cu semințe și, pe deasupra, un inginer agronom: o fată cu părul bălai, proaspătă absolventă, încrezătoare și pusă pe bună treabă în gospodăria noastră colectivă. Brațele vinjoase ale flăcăilor au și început descărcarea.

— Ei, acum dacă ai chef de vorbă hai cu mine pe locomotivă să vorbim!

M-am dus cu el, dar n-am vorbit nimic. Sorbea din ochi distanțele pe gemulețul lui pătrat cu mîinile încordate pe aparatele lui, pe pirghii și manete. Peste tot în jur cîmp, întinderi mari de țară și-n orizonturi fumuri de uzină. Peste noi au trecut și patru rînduri de cabluri groase de înaltă tensiune electrică... Mi-a pus mina pe umăr, mi-a arătat zarea și a suris. Îi simțeam emoția și inima bătînd în roți și în vibrația locomotivei: privești bogată pînă în zarea cea mai îndepărtată era și a lui!

Îmi cad ochii pe foaia de parcurs a locomotivei: locul de plecare Grivița Roșie!

BARUȚU T. ARGHEZI

FEBRUARIE 1933

peste 6.000 de muncitori din Capitală au venit în sprijinul ceferiștilor. În aceeași zi muncitorii ceferiști din Iași, Galați, Pașcani, Constanța etc., au declarat că sînt solidari cu frații lor de la „Grivița“.

În aceste zile au intrat în luptă și muncitorii petroliști de la „Astra Romînă“ și „Romino-Americână“. Lor li se alăturară cei de la „Orion“, „Unirea“ etc.

Speriat de amploarea mișcării, care punea în primejdie însăși orînduirea capitalistă, guvernul a fost nevoit să promită satisfacerea principalelor revendicări. Muncitorii ceferiști au cucerit prin luptă anularea scăderilor de salariu, mărirea lui în raport cu scumpetea, recunoașterea dreptului de a li se acorda alocația de chirie etc. Guvernul a fost nevoit să accepte și revendicarea politică de seamă cerută de muncitori — recunoașterea comitetului de fabrică.

După 2 februarie reacțiunea regroupîndu-și forțele a trecut la un nou atac pe scară mai largă împotriva clasei muncitoare cu scopul de a înăbuși avîntul revoluționar al proletariatului și a anula concesiile făcute prin acceptarea revendicărilor ceferiștilor și petroliștilor. Guvernul a proclamat starea de asediu și a început arestarea muncitorilor revoluționari și a conducătorilor lor.

În noaptea de 14 spre 15 februarie a fost arestat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Au fost arestați, de asemenea, o mare parte din membrii organelor frontului unic, comuniști și alți simpatizanți ai partidului comunist, social-democrați, muncitori fără de partid, care au stat în fruntea luptei pentru cucerirea revendicărilor lor. Teroarea nu a putut însă opri desfășurarea tot mai impetuoasă a luptelor de clasă.

La chemarea Partidului Comunist, în dimineața zilei de 15 februarie muncitorii ceferiști de la Atelierele „Grivița“ au intrat din nou în luptă. Ei cereau eliberarea imediată a conducătorilor arestați, înlăturarea stării de asediu, existența liberă a sindicatelor C.F.R. și a Comitetului de fabrică, respectarea tuturor revendicărilor obținute la 2 februarie. La porțile atelierelor au fost instalate gărzi de autoapărare. Sunetul sirenei, pusă în funcțiune de utecistul Vasile Roaită, făcea cunoscut populației Capitalei că ceferiștii au intrat din nou în luptă. Peste 12.000 de oameni ai muncii din Capitală s-au solidarizat cu eroicii luptători de la „Grivița“. Familii ale greviștilor, muncitoarele de la Regie și alte întreprinderi, împreună cu țărani muncitori din împrejurimile Capitalei, au venit în sprijinul greviștilor. Partea cea mai avansată a intelectualității a luat poziție alături de clasa muncitoare. Împotriva greviștilor, guvernul a trimis puternice forțe represive, formate din polițiști, jandarmi și armată. Lupta dreaptă a ceferiștilor a găsit ecou în rîndul soldaților. O companie întreagă din regimentul 21 infanterie a refuzat să execute ordinele superiorilor pentru reprimarea luptei ceferiștilor. Guvernul a fost nevoit să înlocuiască trupele. Ofițeri îmbrăcați în uniforme de soldați au fost masați în fruntea forțelor represive.

În zorii zilei de 16 februarie, eroica luptă a ceferiștilor de la Atelierele „Grivița“ a fost reprimată în mod singeros. Clasele dominante, în frunte cu regele, sprijinite de forțele reacțiunii internaționale, au înăbușit lupta ceferiștilor. Ea însă a rămas înscrisă în istoria poporului ca cea mai mare bătălie de clasă dusă de proletariatul din țara noastră pînă la insurecția armată de la 23 August 1944. Depășind

TITINA CĂLUGĂRU: Țărancă din Bistrița

GEAM, NOAPTEA

— Ce singur ești în ceasul mut,
Cum stai — de nimenea știut;

Cînd nu se bate nici un ram,
Nici zbor de pasăre la geam;

Cînd numai umbre vin și pier
În vaduri fără lut și cer...

Ce singur ești în ceasul mut,
Cum stai — de nimenea știut!

— Păreră doar! Ți-e ochiul orb
Sărmane timp, bătrîne corb!

S-au dus de mult pustii cetății,
Țîrzi, de-atunci, singurătăți;

Zadarnic vii, firîș-grăpiș,
Să-mi tulburi noaptea, glas pieziș.

Azi știu: învinsul vei fi tu,
Căci duhul meu te străbătu

Ca-n veșnic zbor, din salt în salt,
Să leg adîncul de înalt!

Pe cînd pribeag, pe aripi reci,
Tu — veșnic pieritorul — treci.

EUGEN FRUNZĂ

unor acțiuni pentru revendicări economice, din ianuarie-februarie 1933, au avut un caracter politic antiimperialist, fiind îndreptate împotriva înrobitorului „plan de la Gecare” care lovea nu numai în proletariat ci în marea covârșitoare a populației.

ca luptă a ceferiștilor din 15-16 februarie pricinată de masa largă a oamenilor muncii ură, a fost prima acțiune deschisă a clasei toare împotriva hitlerismului care se instaură două săptămîni în urmă în Germania.

mesul înscenat de guvern conducătorilor muncii ceferiste și petroliste a fost transformat într-o tribună de acuzare a guvernului și a regimului burghezo-moșieresc, constituind înuare a luptelor, cu alte mijloace. Importanțelor lupte desfășurate de ceferiști și petroliști și a procesului care le-a urmat, a fost rețată de opinia publică progresistă inter-ala care a desfășurat o largă acțiune de soate cu proletariatul român. În fruntea acestor acțiuni au stat oamenii muncii din Uniunea Sovietică, prima țară din lume care construia socia-

la mișcare internațională de solidaritate cu proletariatul român s-a oglindit în nenumăratele scrisori și moțiuni de protest împotriva hitlerismului, documente ce au fost publicate în presa socialistă și democratică din Franța, Anglia, Italia, Iugoslavia, Grecia, Argentina, și din numeroase țări.

înțierea luptelor din februarie 1933, însuflețite zilele noastre pe toți oamenii muncii de la oraș și sate pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de țară și guvern. Muncind cu nemărginită abnegație conducerea înțeleaptă a partidului pentru ca o țară nouă, poporul nostru îndeplinește sarcinile dintre năzuințele pentru care au luptat cu abnegație înaintașii noștri.

La casa-laborator, un om în toată firea a adus într-o cutiuță de mărime celor în care copiii pun licurici, o giză oareșicare. O găsisse pe cîmp. Aruncase cu clopul după ea, o fugărise, căzuse de cîteva ori, încît dacă l-ar fi văzut cineva l-ar fi crezut nebun, dar pînă la urmă îi venise gizea de hac și acum o aducea la „de-terminare“.

— Ce-i, nea Tudore?

— Am prins una ciudată, tovarășe inginer, cum n-am mai văzut.

Două capete s-au aplecat aproape de insecta captivă. Mica viețuitoare s-a dovedit a fi un dăunător. Trasă în ac drept pedeapsă, a fost pusă imediat la insectar spre știința tuturor. Astfel, insectarul casei-laborator a gospodăriei colective din Hălchiu, căci despre ea e vorba, s-a îmbogățit cu un nou exemplar. De data asta l-a adus colectivistul Ion Tudor. Altă dată îl va fi adus Gerda Reip sau altcineva dintre prietenii casei-laborator. Ei sînt învățăceii și ajutoarele inginerului agronom Nicolae Mărgineanu. Alcătuiesc insectare, ierbare, și chiar iau sonde cu probe de sol. În 1960, G.A.C. Hălchiu a definitivat harta analizei chimice a elementelor din sol. Trebuiau luate sute de sonde, din tot atîtea loturi. Operația aceasta au făcut-o prietenii casei-laborator, colectivității. De atunci îngrășămintele se administrează după criterii precise. Oamenii cunosc caracteristicile solului, premergătoarea și cerințele culturii, la zi.

Sfatul casei-laborator a calculat, bunăoară, că pe tarlalele cu griu ar fi bine să se dea cîte 600 kg, de superfosfat la hectar, ceea ce s-a și făcut. Urmarea? În 1962 griul a dat o producție medie de 3.109 kg. la

hectar — cea mai mare pe raionul Sf. Gheorghe. Soiurile San Pastore și Bezostaia, încercate pe loturile comparative ale casei-laborator, au arătat că în Țara Birsei le merge bine.

Strinse legături de colaborare între case-laborator a G.A.C. Hăl-

Prietenii casei-laborator

chiu cu laboratorul agricol al Fabricii de zahăr Bod. Soiuri străine de sfeclă de zahăr, procurate de către fabrică, au fost experimentate pe loturile casei-laborator. Colectiviștii din Hălchiu, ca vechi cultivatori de sfeclă de zahăr, au urmărit cu mare interes comportarea soiului sovietic Wohanka și a celui cehoslovac Dobrowice, în comparație cu soiurile românești CT-34, Lovrin-532 și Bod-165. Cele mai productive și mai adaptabile la condițiile de climă ale Țării Birsei vor fi extinse pe suprafețe mari.

În planul tematic al casei-laborator s-a prevăzut și încercarea a trei linii de cartofi (timpurii, semi-tîrzi și tîrzi) create la Stațiunea experimentală Stupini (Măgurele). Toate aceste trei linii au întrecut soiul mator.

Altă victorie hotărîtă în casa-laborator a fost cultivarea, pentru prima dată în 1962, a porumbului pentru boabe. Țăranii din partea locului susțineau că în Țara Birsei porumbul abia dacă ajunge în faza de lapte-ceară, necum la coacere deplină. Observația lor era valabilă firește, pentru soiurile locale. Casa-laborator, în colaborare cu activul fiecărei brigăzi — nucleu format din cei mai buni lucrători — a în-

sămîntat anul trecut pe 20 ha, în teren neirigat, un dublu hibrid timpuriu. Producția medie a fost de 5.905 kg la hectar. În 1963, porumbul pentru boabe va fi cultivat pe 91 hectare, urmînd să asigure o bună parte din cantitatea de furaje concentrate necesare celor 1.600 bovine și 1.600 porcine, cîte are colec-

tiva

La recente conferințe pe țară privind cultura cartofului și sfecele de zahăr, alături de delegații unităților agri-

cole socialiste cu experiență în acest domeniu, a participat și inginerul Nicolae Mărgineanu de la G.A.C. Hălchiu. Prietenii casei-laborator l-au însoțit cu gîndul, mîndri că drumul către asemenea foruri ale experienței înaintate pornește din încercarea cu mulaje, planșe, eșantioane, plante și sonde de sol.

„Nu ne place lauda de sine — spune tînărul inginer — dar casa noastră laborator poate rivaliza cu un laborator fitotehnic. Conducerea G.A.C. l-a înzeștrăat cu tot ce trebuie, dîndu-și seama de importanța științifică și economică a activității desfășurate aici“.

Bun prieten al casei-laborator e și directorul căminului cultural, tovarășul Nicolae Drăghici. Planul de conferințe pe teme agricole se întocmește întotdeauna de comun acord cu sfatul casei-laborator alcătuit, după cum se știe, din președintele G.A.C., membrii consiliului de conducere, brigadierii și din cîteva colectivități fruntași.

Ceea ce este nou în activitatea casei-laborator își face repede loc și în programul brigăzii artistice de agitație.

Scena îi primește și ea cu drag pe prietenii casei-laborator.

N. CULCEA

ȘTEFAN SZONYI: Nu vă uităm (pictură în ulei) (De la expoziția anuală de artă plastică).

Starea de înapoiere i-a făcut pe oameni în trecut să-și imagineze despre cer și Pământ lucruri care nu aveau nici o legătură cu adevărul. Așa de pildă, mulți dintre locuitorii din Asia credeau acum 5 000 de ani că cerul este o boltă de cristal pe care stau ținute stelele și care se sprijină pe ocean. Pământul, pentru ei, nu era decât o insulă în acest mare ocean. O concepție asemănătoare era și aceea a vechilor evrei, după care Pământul ar fi chipurile, nemiscat iar în jurul său se rotesc Soarele, Luna și stelele — „luminătorii” săi. Imaginea aceasta biblică a stăpinit apoi veacuri în șir gândirea oamenilor. Clasele exploatare au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a menține în popor aceste credințe false, pentru a opri merul înainte al cunoașterii științifice, persecutând pe cărturari și căutând să țină cu orice preț mințile oamenilor în întunericul vechilor credințe. Adevărul în această privință nu a fost așa de ușor descoperit, întrucât el trebuia sprijinit prin dovezi.

Globul pământesc este înconjurat de o pătură de aer numită atmosferă. Aerul care compune atmosfera este alcătuit din particule foarte mici,

avem o boltă: boltă cerească. Luminată de soare, boltă cerească ne apare albastră. Dacă nu ar fi atmosfera, Soarele s-ar vedea ca un disc foarte strălucitor în spațiul negru; cerul ar fi negru, presărat de stele și ziua și noaptea.

Cosmonauții sovietici Gagarin, Titov, Nikolaev și Popovici, ridicându-se cu navele lor cosmice deasupra atmosferei dense a Pământului, au văzut într-adevăr cerul de culoare neagră, pe care stelele se vedeau în același timp cu Soarele. Deducând, Pământul se zărea rotund.

Privind cerul ziua și noaptea, oamenii au observat că Soarele, Luna și stelele străbat parcă „boltă” cerească de la răsărit spre apus, răsărind și apunind. Cu timpul, privind mai atent, ei au observat că Soarele nu răsare și nu apune în fiecare zi în același loc, că iarna punctele în care apare și dispăre Soarele la orizont se apropie de miazăzi. Astfel

învirți întreaga boltă cerească. Este ușor de înțeles că această stea se află chiar în direcția osiei de rotație a Pământului, deasupra polului nord pământesc. Această stea este Steaua Polară.

Printre stele se observă unele ce se deplasează pe cer într-un mod deosebit. Pe cind nici o stea nu-și schimbă locul pe cer, acești aștri se mișcă parcă printre stele, fiind vizibili cind seara devreme, cind aproape de dimineață sau toată noaptea. Acestea sînt Planetele. Ele sînt corpuri cerești ce se rotesc în jurul Soarelui la diferite depărtări de acesta.

Planeta cea mai apropiată de Soare este Mercur, care se vede foarte rar pe cer, numai în momentul în care apune Soarele. Ceva mai departe de Soare este Venus, cunoscută în popor sub numele de Luceafărul sau Steaua Ciobanului și care are o lumină albă frumoasă. Următoarea planetă

lumina primită de la Soare. De pe celelalte planete, care sînt tot corpuri rotunde, Pământul se vede și el ca un astru, pentru că și el reflectă lumina Soarelui.

Distanțele dintre corpurile cerești sînt foarte mari. De la Pământ pînă la Lună sînt 380.000 km. Soarele se află la 150 de milioane de kilometri de pământ. Lumina care străbate spațiul cu viteza de 300.000 km. pe secundă, ajunge de la Soare la Pământ în 8 minute și 18 secunde. Dar stelele, care sînt ca niște sori îndepărtați? Pentru a da un exemplu de depărtările la care se găsesc stelele, o singură cifră este de ajuns: de la cea mai apropiată stea lumina face pînă la Pământ 4 ani!

Miliardele de stele din cosmos se află una față de alta la distanțe neînchipuit de mari. Aceste depărtări explică faptul că stelele ne par pe cer ca niște puncte nemiscate. Oricît ar fi de mari stelele în realitate și oricît de repede s-ar deplasa ele prin spațiu, distanța uriașă la care se află face să pară veșnic ținute pe boltă. Așa văzute, ca niște lumințe, unele mai îngrămădite, altele mai răsirate, stelele par că formează pe boltă cerească figuri geometrice sau de animale, numite constelații. Așa sînt constelațiile Carul Mare, Carul Mic, Cloșca cu Pui; ele sînt de fapt stele risipite la distanțe uriașe în spațiu și dacă le-am vedea din alt loc al spa-

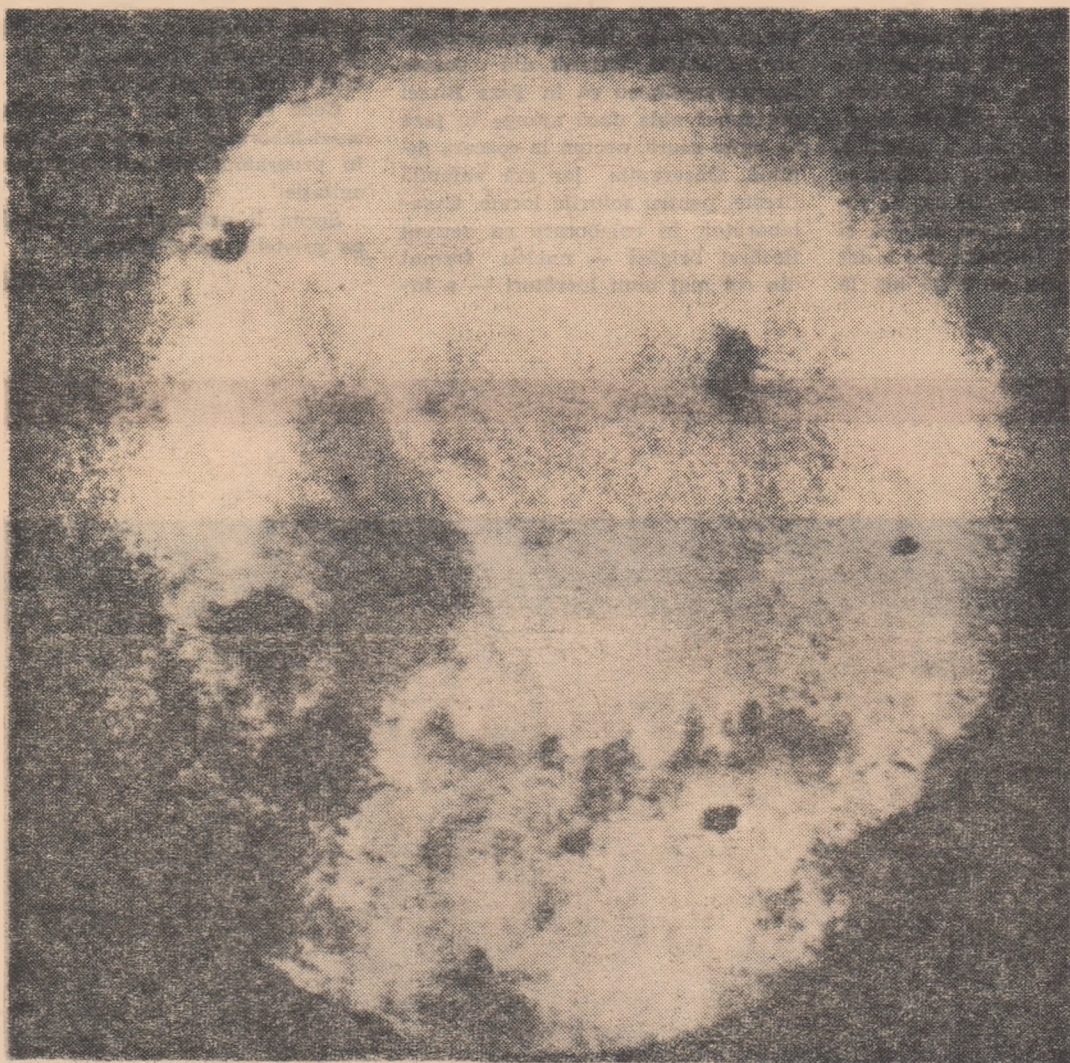
țiului cosmic nu ar mai forma aceleași figuri, ci ar apărea aranjate cu totul altfel.

Spațiul cosmic este nemărginit în întinderea lui și corpurile cerești ce-l străbat sînt în veșnică mișcare după legi naturale bine stabilite. Stelele sînt grupate în spațiu în îngrămădiri mari, de miliarde de stele. Aceste îngrămădiri se numesc galaxii și între ele sînt de asemenea distanțe imense. Galaxia din care face parte Soarele are, de exemplu, 150 de miliarde de stele, numărate cu ajutorul telescoapelor. Soarele, fiind una din aceste stele, spunem că este Galaxia noastră.

Dincolo de stelele Galaxiei noastre există alte stele-sori, aparținînd altor galaxii, de la care lumina ajunge pe Pământ în miliarde de ani. Poate că în jurul acestor sori îndepărtați se rotesc planete ca a noastră, pe care există forme de viață. Omenirea va descoperi cu vremea tainele universului ce e înconjoară și știința se va îmbogăți cu noi cuceriri.

Sub ochi noștri au început, de cîțiva ani încoace, zborurile omului în cosmos. Aceasta înseamnă că omul, care de la începutul vieții sale nu a putut părăsi scoarța pămîntească, a reușit să se înalțe acum în spațiul cosmic. Cosmonauții sovietici au făcut înconjurul Pământului la acele înălțimi unde nu mai este atmosferă și de unde cosmosul se vede nemijlocit în toată măreția lui. Știința deschide astfel cercetătorilor perspectivele Universului infinit, mai minunat decît orice închipuire omenească.

ELENA TOMA
Cercetător științific
Observatorul astronomic
din București

Așa este Luna pe partea care nu o arată Pământului. (Fotografia realizată de pe bordul stației interplanetare sovietice).

numite molecule. Acestea sînt atât de mici încît grosimea unui fir de păr este de zece mii de ori mai mare ca aceea a unei molecule Lumina Soarelui trecînd prin atmosferă este împrăștiată de miliarde de molecule de aer, în toate sensurile. În așa fel încît vedem cerul luminat ziua nu numai în dreptul Soarelui ci în toate direcțiile. Ca să înțelegem mai bine nu avem decît să ne închipuim o picătură de lapte căzînd într-un pahar cu apă. Încet încet toată apa din pahar devine alburie, pentru că laptele se împrășteie în apă. Tot astfel, razele Soarelui se împrășteie în atmosferă și o scaldă în lumină. Aerul pare lipsit de culoare: totuși cînd el este într-un strat așa de gros ca atmosfera, are culoarea albastră. Tot așa, un geam subțire nu are culoare, dar un teanc de geamuri are o culoare verzuie.

Prin urmare, atmosfera, înconjurînd Pământul, are forma unei pături rotunde și ne dă impresia că deasupra noastră

iarna, Soarele rămîne pe cer un timp mai scurt. Vara, dimpotrivă, punctele de răsărit și de apus ale Soarelui se depărtează, ziua devine mai lungă.

De asemenea, oamenii au cercetat mișcarea Lunii și au constatat că ea se deosebește de mișcarea stelelor. Pentru a explica aceste mișcări, ei și-au imaginat că Soarele, Luna și stelele sînt corpuri luminoase aflate la diferite distanțe de Pământ și că ele se învîrtesc în jurul acestuia. Știința însă a demonstrat că nu acesta este adevărul. Descoperirile științifice au dus la concluzia că nu corpurile cerești se rotesc în jurul Pământului, ci Pământul se învîrtește în jurul axei sale, ca o sferă rotundă. Aceasta ne dă impresia că boltă cerească se rotește în jurul nostru. Oamenii nu simt rotația Pământului, deoarece ea se face neîncetat și cu aceeași iuteală.

Stelele, datorită rotației Pământului în jurul osiei sale închipuite, par deci că se mișcă de la răsărit la apus. O singură stea nu se mișcă, ci pare fixă ca și cum în jurul ei s-ar

este chiar Pământul, căci el, în afara mișcării de rotație în jurul axei sale, se mișcă totodată în jurul Soarelui. Ca și celelalte planete ce formează sistemul solar, Pământul dă ocol Soarelui, rostogolindu-se prin spațiu ca și cum ar aluneca de-a lungul unui cerc puțin turtit. Această mișcare care se încheie într-un an și se repetă mereu se numește mișcare de revoluție. În timpul unui an, Pământul se învîrtește în jurul lui însuși de 365 de ori și un sfert. Fără mișcarea de revoluție nu ar exista repetiția anotimpurilor în fiecare an.

Planetele mai îndepărtate de Soare decît Pământul sînt: Marte, care apare ca o stea roșcată, Jupiter, ca o stea galbenă strălucitoare, Saturn ce se vede tot ca o stea galbenă. Următoarele planete: Uranus, Neptun și Pluton, din cauza depărtării mari la care se află, nu se mai pot vedea cu ochiul liber.

Sînt planetele izvoare de lumină ca Soarele, adică incandescente? Nicidecum, căci ele doar reflectă, ca niște oglinzi,

INGRIJIREA DANTURII LA COPII

Ocrotirea sănătății copiilor este prima datorie a părinților. O răceală, o inflamare a amigdalelor, un deranjament stomacal, fără a mai vorbi de bolile mai serioase, constituie de obicei semnale de alarmă pentru luarea imediată a măsurilor convenite.

Din păcate, bolile dinților nu sînt luate totdeauna în serios și acest lucru este, fără îndoială, dăunător.

E bine ca mamele să știe că dinții copilului se formează foarte de timpuriu și anume în perioada de gestație, începînd din al doilea sfert al vieții intrauterine. S-ar putea deci spune că fiecare copil ar avea dinții pe care îi dăruiește mama sa. Femeia gravidă trebuie de aceea să aibă grijă ca hrana ei să fie variată și bogată în calciu. Întrucît în viața intrauterină, copilul își formează întregul schelet și dinții din rezervele de hrană ale mamei, femeia gravidă suferă adesea grave decalcifieri (pierdere de calciu). Lucrul acesta duce în primul rînd la primejdierea sănătății propriilor ei dinți. Nu degeaba se spune că fiecare copil o costă pe mamă cel puțin un dinte.

Iată prin urmare de ce este necesar ca viitoarea mamă să nu privească aceste probleme cu ușurință. În afara regulilor de igienă generală, viitoarea mamă trebuie să respecte și regulile de alimentare.

După nașterea copilului, îngrijirea trebuie să fie încă și mai mare. Apariția primei dentiții (dinții de lapte sau dantura temporară) vine adesea cu un întreg șir de accidente care fac din copil, așa cum spun medicii un adevărat bolnav. În această perioadă, copilul trebuie îngrijit în mod special. Mai tîrziu, la schimbarea dinților, se pot ivi din nou diferite accidente. Acestea sînt malformațiile, infirmitățile ale dinților și maxilarelor. Singurul în măsură să dea ajutorul necesar, în acest caz, este medicul specialist.

O atenție deosebită se cere dată cariei dentare, una dintre bolile cele mai frecvente. Găurirea dintelui, ducînd încoace pînă la măcinarea lui totală, poate prilejui o întregă serie de suferințe și complicații. Dacă pentru adult caria este o boală grea, pentru copil ea este o odevărată primejdie. Nețrătată la timp, ea duce mai întotdeauna la instalarea unei complicații grave: formarea unei pungușii cu puroi la rădăcina dintelui, așa numitului granulom. Acest granulom, de cele mai multe ori nedureros, este un focar permanent de infecție. El deschide drum unor boli al căror izvor nici nu l-am putea bănuși măcar, cum sînt reumatismele infecțioase, cu gravele lor complicații cardiace (boli de inimă).

Împotriva cariei dentare trebuie să luptăm mai întîi prin grijă pentru hrana copilului și în al doilea rînd, prin aceea pentru igiena gurii. Copilul de la cea mai fragedă vîrstă și pînă la schimbarea ultimului dinte, să fie hrănit variat, să mănînce de toate, firește potrivit indicațiilor medicale în funcție de vîrstă. Dacă se semnalează întîrzieri în apariția dinților sau în schimbarea lor, copilului trebuie să i se dea calciu la prescripția medicului.

Curățenia gurii? Dentiștii au o vorbă: un dinte curat nu se cariază niciodată! Obișnuți, așadar, copiii să se spele, de mici, pe dinți cu periuță și pastă. Dacă totuși caria s-a instalat, duceți copilul, fără zăbavă, la dentist. Nu fiți tributari ordinii greșite că dinții de lapte pot fi scoși, că ei se schimbă și așa. Acești dinți de lapte trebuie păstrați cu orice preț pînă le vine timpul să cadă. Altminteri, se pot ivi defirmități ale maxilarelor.

Mai mult decît omul matur, copilul trebuie să aibă o gură sănătoasă, el urmînd să treacă prin perioada adolescenței, în care hrănirea normală este cheia de boltă a formării sale ca adult sănătos și vîguros.

LAZAR CALIMAN

Cronica evenimentelor internaționale

● La Geneva, după o întrerupere de aproape două luni, s-au reluat lucrările Conferinței pentru dezarmare. Prima zi a conferinței a fost consacrată analizei situației ce a survenit în problema dezarmării generale și totale, îndeosebi în problema interzicerii experiențelor cu arma nucleară. Se cunoaște că inițiativelor constructive ale Uniunii Sovietice, S.U.A. au răspuns negativ, reluând experiențele nucleare subterane. În declarația agenției IASS, care condamnă reluarea experiențelor nucleare subterane de către S.U.A., se arată că noile explozii nucleare complică și îngreunează tratativele de la Geneva dând un nou impuls sursei înarmărilor nucleare.

Încă în prima zi a Conferinței, reprezentantul U.R.S.S., V. V. Kuznețov a supus examinării Comitetului un proiect de declarație privind renunțarea la folosirea teritoriilor străine pentru amplasarea mijloacelor strategice de transportare la țintă a armei nucleare.

● După cum se știe, Direcția generală a Radiodifuziunii și Televiziunii franceze, cu prilejul sărbătoririi a 20 de ani de la victoria Armatei Sovietice în bătălia de pe Volga a cerut șefului guvernului sovietic N. S. Hrușciov și

mareașalului Uniunii Sovietice R. I. Malinovski să-și împărtășească impresiile cu privire la această bătălie care a marcat începutul coterării radicale în desfășurarea celui de al doilea război mondial și în eliberarea Europei din robia fascistă. N. S. Hrușciov și R. I. Malinovski au răspuns cu plăcere la această cerere.

Autoritățile franceze au interzis însă transmiterea interviurilor acordate de N. S. Hrușciov și R. I. Malinovski. Se vede treaba că declarațiile lui N. S. Hrușciov și R. I. Malinovski, care constituie o condamnare aspră a agresiunii hitleriste și un avertisment pentru toți cei care ar dori să meargă pe aceeași cale, n-au fost pe placul militaristilor de la Bonn, actualii prieteni ai guvernului Franței.

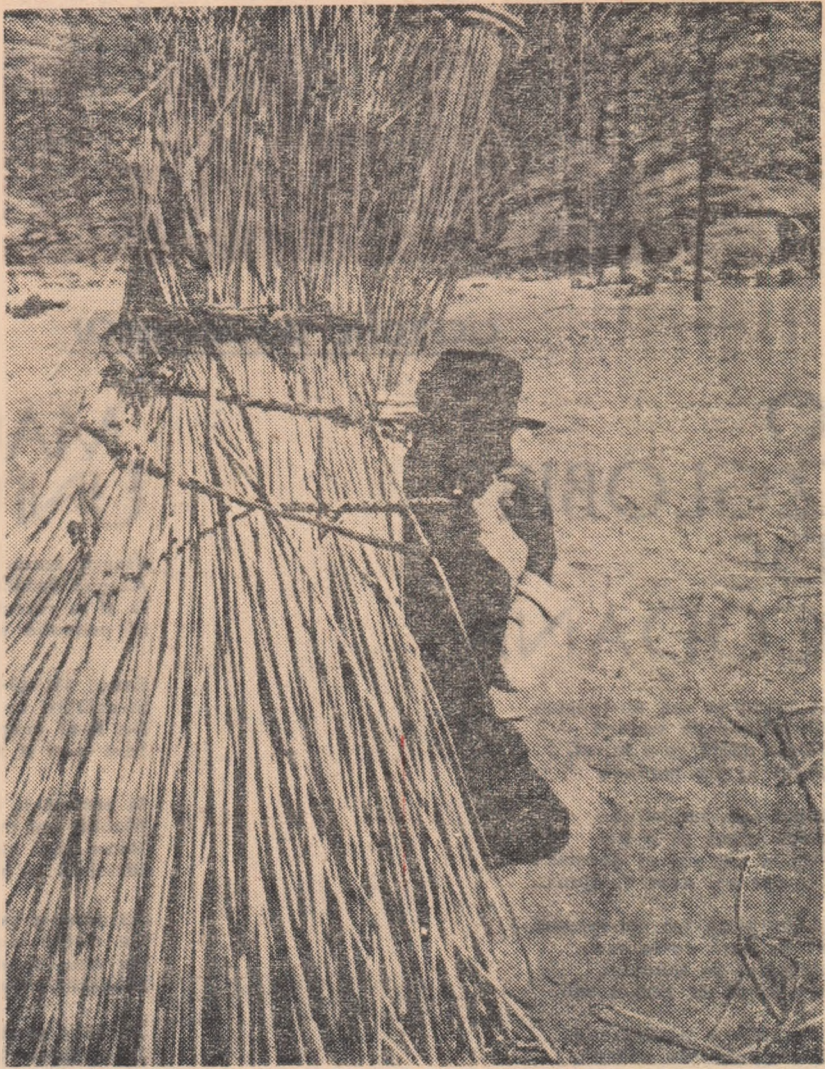
● Agențiile de presă au anunțat că în zorii zilei de 8 februarie în Irak s-a produs o lovitură de stat, în urma căreia un grup de ofițeri ai armatei irakiene a preluat puterea. „Consiliul național al revoluției irakiene” l-a numit pe Abdel Salam Muhamed Aref în funcția de președinte, iar pe generalul de brigadă Ahmed Hassan el Bakr — ca prim-ministru al Republicii Irak. Abdel Kerim Kassem, fostul prim-ministru al Irakului și trei apropiați colaboratori ai săi au fost

condamnați la moarte și executați.

În declarația de politică externă a noului guvern se arată că Irakul va respecta tratativele și acordurile cu toate țările, se va conforma principiilor Cartei O.N.U. și „intentionează să lupte împotriva imperialismului și să sprijine mișcările naționale”.

● Într-o scrisoare confidențială adresată secretarului general al O.N.U., U. Thant, șeful operațiunii O.N.U. din Congo, Robert Gardiner a cerut ca efectivul forțelor armate ale O.N.U. în Congo să fie menținut la actualul nivel, întrucât „există o serioasă primejdie a unei lovituri de stat în scopul răsturnării guvernului Adoula”.

„Primejdia” care planează asupra Congoului vine din partea monopolurilor internaționale care urmăresc să pună mâna pe bogățiile Katangăi. Aceste tendințe se oglindesc și în activitatea precipitată a lui Chombe, această marionetă a monopolurilor. El a anunțat că pleacă în Rodesia de nord la un „tratament medical”, dar a ajuns în Agola și de aici în Europa occidentală unde, potrivit agenției „Associated Press”, vrea să examineze posibilitatea alcătuirii unui „guvern katanghez în exil” care să continue acțiunile îndreptate împotriva unității Congoului.

Starea de înapoiere a gospodăriilor țărănești din Peru se manifestă în toate domeniile. În clișeu: Un țăran cărind trestie pentru construirea unei... bărci

Urzici „strategice” și... „urzicile insucceselor”

Răsunătoarele insuccese ale armatei americano-diemiste în Vietnamul de sud a declanșat printre „strategii” din S.U.A. o febrilă activitate în domeniul fărurii de „planuri” care de care mai „sigure”. Planul unui consilier al președintelui S.U.A., și care poartă numele autorului său, „Staley” este în plină aplicare. Unitățile americano-diemiste bombardează satele, ard casele, distrug semănăturile, schingiuiesc pe cei „vinovați” de a nu voi să-și părăsească locurile natale. Ei urmăresc să concentreze întreaga populație sătească în așa-numitele „sate strategice”, adevărate lagăre de concentrare împrejmuite cu șanțuri minate și sirmă ghimpată. Într-o singură asemenea campanie au fost aduși cu forța în aceste sate peste 7.500 de țărani. După puțină vreme, însă, 4.000 dintre ei au reușit să fugă, alăturându-se forțelor patriotice...

Un alt strateg, generalul Earle Wheeler, șeful forțelor terestre ale S.U.A. și care a făcut de curind o „inspecție” în Vietnamul de sud, preconizează un plan de măsuri mai energic. Domnul Wheeler consideră inutilă ca-

muflarea militarilor americani în „consilieri” fiind de părere că e nevoie ca aceștia să preia direct comanda armatei diemiste.

În ajutorul falților strategi oficiali a sărit de curind și un zelos „strateg” amator. Domnul David Nuttle, un funcționar particular din S.U.A., a propus folosirea în „războiul murdar” al arbustului numit „Kapung”, un fel de urzică ale cărei frunze vezicante provoacă dureri chinuitoare și îndelungate. Domnul Nuttle este ferm convins că sădind acest arbust în jurul satelor, populația nu va mai putea menține legătura cu forțele patriotice.

S-ar putea ca ideea cu „urzicile strategice” să-i fi venit „strategului” amator prin asociație cu anumite întâmplări... vezicante. Faptul că aproape jumătate din teritoriul Vietnamului de sud se află sub controlul forțelor patriotice demonstrează că diemistii și stăpînii lor americani sînt serios usturați de „urzicile” insucceselor.

E. ABRAHAM

Soldatul diemist pleacă în misiune !!!

Desen de NIC. NICOLAESCU

În anul care a trecut, în partea centrală a Vietnamului de sud au trecut de partea poporului luptător aproximativ 15.000 de soldați ai armatei sud-vietnameze și funcționari ai administrației diemiste.

Săraci în țară bogată

Sedeam în holul hotelului „Costa-Rica”. Interlocutorul meu — un student de la Universitatea din orașul San-José — mi-a dăruit în semn de prietenie un fanion cu emblema republicii: contururile unei țări muntoase, spălată de apele a două oceane, pe ale căror valuri se leagănă pinzele unor navigatori medievali...

Emblema aceasta mi-a amintit de un episod cunoscut din istorie. Când caravala lui Columb s-a apropiat de fișia verde de pământ de-aici, toți au văzut o luxuriantă vegetație tropicală pe fondul unor vulcani înfiorători. Columb a exclamat: „Bogată coastă!”, în limba spaniolă: Costa-Rica. Așa i-a rămas numele acestei țărișoare din America Latină.

— Costa Rica are pămînturi foarte fertile — mi-a spus studentul. — Aici se cultivă cafea, banane, trestie de zahăr. Dar toate acestea se află în mîinile moșierilor. Cît despre țărani, ei duc o viață foarte grea. Zeci de mii de oameni fără pămînt pribegesc de la o moșie la alta, oferindu-și ser-

viciile. Multe familii de țărani sînt într-o situație disperată.

Raiul de pe pămînt

A doua zi, unul din „părinții orașului”, doctorul A., m-a invitat într-o excursie pe vulcanul Irasu. Într-un mic „Jeep”, am părăsit dis-de-dimineață orașul San-José, îndreptându-ne spre crestele albastre ale munților. În jurul nostru se întindeau ca o mare verde plantațiile de cafea.

— Costa-Rica e o țară mică dar plină de confort — mi-a spus doctorul. — Prin bogăția ei, ea și-a întrecut cu mult vecinele. Oamenii trăiesc aici bine și republicii noastre i se spune adesea „grădina Americii” sau „raiul de pe pămînt”.

Nici n-am băgat de seamă cînd am ajuns la Carthago, al doilea oraș ca importanță al republicii. În piața centrală a orașului se îmbulzea o mulțime de țărani, în cămăși și pantaloni albi de pînză. În speranța să capete de lucru, așteptau cu toții apariția moșierilor, care trăiesc de obicei

la oraș. Colbul, murdăria, norii de muște și oamenii înfomețați nu se legau de loc cu imaginea „raiului de pe pămînt”. Cîțiva zdrahoși de poliști, care stăteau lîngă primărie, completau acest tablou.

Stîngenit, doctorul s-a grăbit să străbată piața, așa că peste cîteva minute am lăsat în urmă orașul Carthago.

Cel mai bun lapte și cocoșul bălțat

De-a lungul drumului, în desișul verde, se învâpăiau albe flori mari. Deosebit de impresionant era un copac înalt, cu flori roșii, cunoscut aici sub numele poetic de „flacăra pădurii”. Apoi drumul a intrat în munți și namila albastră care e vulcanul Irasu a acoperit o jumătate de cer.

De amîndouă părțile drumului întilneam mereu colibe prăpădite din trestie și lut. Pe șfiori erau întinse rufe pelicite, ca niște semnale de naufragiu pe catargul unei coră-

PRIN ȚĂRILE LUMII

Popas pe vulcanul Irasu

bii. În umbra copacilor seculari se foliau copii slăbănogi. Încetul cu încetul a început să se răcorească. Cerul s-a făcut mai curat și mai albastru. Înaintea ultimei etape pe care o mai aveam de străbătut pînă la vulcan, am făcut un scurt popas la restaurantul hotelului „Robert”, unde am băut, așa cum spune reclama respectivă, „cel mai bun lapte din Costa-Rica”, și am mîncat un amestec de orez și fasole neagră, cu o denumire ciudată „cocoșul bălțat”. Pe geam se vedeau versanții vulcanului Irasu, coborînd în vale, cu pășuni bogate, crînguri și plantații.

— Toate acestea aparțin fraților Robert — a observat doctorul, cu o notă de respect în glas.

La gura vulcanului

Iată-ne, în sfîrșit, la craterul vulcanului. Din gîllejul lui năvălea un fum cenușiu, acoperînd cerul. În jur nu se vedea aproape de loc vegetație. Bulgării încremenți de

lavă dădeau peisajului o nuanță tragică, iar o mică cruce înfiptă în vârful unui dîmb de piatră te predisunea la gînduri triste.

N-am putut să nu-mi aduc aminte de ziaristul acela din San-José care spunea revoltat: — În Costa-Rica se vorbește mult de democrație. În realitate, însă, nu există democrație. Moșierii îi omoară de după colț pe liderii țărănilor, iar poliția trage în muncitorii agricoli aflați în greva. În țară sînt crunt persecutați toți cei care se pronunță pentru efectuarea unei reforme agrare.

Mă uitam la răsufierea teribilă a vulcanului și mă gîndeam fără să vreau la destinul republicii Costa-Rica, țara aceasta care și-a cucerit cu multă greutate, în secolul trecut, independența într-un război sîngeros împotriva intervenționiștilor nord-americani. Monumentul Național din San-José a fost ridicat în cinstea acestei victorii. Dar și pînă azi, poporul acestei țărișoare este supus la umilinte și exploatat fără cruțare de imperialiștii americani și de slugile lor din partea locului.

I. GVOZDEV

(Din ziarul „Selskaia jizni”)

CU HAZ CU TILC

CICERONE THEODORESCU

O ZGLOBIE DE CODANĂ

A intrat în sat, an-toamnă,
O zglobie de codană
Numa-ndată ce-a intrat,
Satul ni s-a luminat.

Bună ești, luminăție,
Bună inima să-ți fie
Pin-la noi dac-ai pătruns!
Noapte am avut de-ajuns...

A intrat în sat, an-toamnă,
O fecioară cosinzeană.
A intrat pe înnoptat,
S-a făcut de ziua-n sat.

Zburătoare, năzdrăvană,
E-o zglobie de codană,
Are cozile aurii
Unde intră face zli...

MAGAZIN UNIVERSAL

Tinerii motociclete
Aragaz însurăteii,
Ia și lu cercei la fete
Și podoabe noi femeii.

Las-aj tăi să-ți ceară straie
Și-ncălțări ca la oraș.
De le-ai cumpăra și-o baie
Încă n-ai fi păgubaș!

Ia mătasă la mireasă,
Mobilă i-ai cumpărat,
Radio să-ți cînte-n casă,
Bicicletă la băiat.

Al orașu n sat, îți pare,
Ce cișligi n-arunci pe mal,
De cînd satul nostru are
Magazin universal.

Iar cînd șovăi, nu-i nimica,
Dă dreptate la feciori:
Straiele de la bunica
Le-ți purta în sărbători...

Felicitare... întîrziată

Ștefan Ungureanu,
membru al G.A.C. din
Răchitoasa, regiunea
Bacău, n-a terminat la
timp construcția mater-
nității de scroafe a gos-
podăriei.

„Noi, pensionarele materni-
tății de scroafe, mame cu pur-
cei mai mari și mai mărunți,
ne grăbim să vă felicităm de
Anul nou. Întîrzierea nu vă
mire. Ne grăbim, zicem, așa
cum v-ați grăbit și domnia
voastră cu terminarea mater-
nității noastre. Că de grijuliu,
și mai ales grăbit ce ați fost,
era gata să rămînem fără
prunci. Acum, vorba scumpi-
lor noștri godați: „Să-l iertăm
pe nenea Ungureanu, că tot
mai bine e să fim puțin dege-
rați, decît congelați“. Bietii de
ei. Așa e că au inimă de aur?
Acum, fiindcă veni vorba de
inimă, vă asigurăm că nu vă

socotim dușman al speciei
noastre porcine. Aceasta din
considerație pentru confracții
noștri aflați sau care pînă în
ziua de Ignat se mai rîlau în
ograda dumneavoastră, față de
care ați manifestat o grijă pă-
rintească. E drept că din inte-
res pur personal. Tot din inte-
res personal, domnia voastră,
membru al gospodăriei colective,
vă duceați la Lehancea. Ați
părăsit lucrarea începută în
gospodăria al cărei membru
sinteti și ați început alta la
Lehancea. Așa din interes și
mai ales din ambiție. Că sinteti
tare ambițios. Am simțit-o pe
șoricul nostru. Vă amintiți?
Treceți pe lingă noi. Se lă-
sase frigul și plozii noștri stă-
teau chirchii sub magazia de
cereale. Cum de nu v-a durut
inimă de cei care acum spun
„să-l iertăm pe nenea Ungu-
reanu“?

De-ai, zicem, acum, la în-
ceputul anului și la sfîrșitul
acestei scrisori, să facem voța
copiilor. Să tragem cu bu-
retele peste ce-a fost. Vă
urăm ca în acest an să aveți
masa plină de cîrnați, costițe
și caltaboși. Să le mînceți
numai reci ca să vă mai a-
mintiți de trupurile plă-
pînde ale godăcelor noștri.
Iar cînd ajungeți la piftie să vi
se topească în strachină, întoc-
mai ca în luna lui cuptor, cînd
trebuia să fie gata maternita-
tea noastră“.

Despre ce an nou e vorba în
felicitare? Încercați să ghiciți
că și noi am încercat să ghi-
cim cînd va fi gata materni-
tatea, și n-am izbutit.

Pt. conf. CL. MUNTEANU

GHETELE VECHI

Un om își cumpărase niște ghete
Erau grozav de bune, măi băiete.
Cu zimți și găurele pe bizet
Cînd le-ncălța, umbra mai săltăreț,
Cînd se plimba cu ele pe șosea
Proprietarul ghetelor pășea
Mai plin de el, mai dirz, mai apăsut.
Ba chiar și după ce le-a reparat
Săteanul nostru, tot le-a mai purtat
(De data asta cu pingele noi)
La fel de mîndru, încă-un an sau doi.
Le-ar fi purtat desigur toată viața
De-ar fi ținut căputele și fața.
Întîi un petec, apoi încă două...
Așa că fosta-ncălțăminte nouă
Frumoasă și din piele foarte fină
Ajunse pe-ndelete o ruină.
Deci omul nostru într-o bună zi
Împins mai mult de alții, se gîndi
S-arunce vechitura la gunoi
Și să-și procure alte ghete noi.
Dar încercînd perechi după perechi,
Cu gîndul tot la ghetele lui vechi,

Nu-și mai găsea-n producția la modă
Nici o încălțăminte prea comodă.
Spunea de una că-l stringe-un pic
La bătătura degetului mic,
Că din pricina alteia îl doare
La bătătura degetului mare
Și că-i provoacă toate-nțepături
La alte diferite bătăături.
Drept care supărat pe jumătate
Se-ntoarse tot la ghetele-aruncate
În care nimeni n-ar putea cunoaște,
Mă rog, dacă sint ghete sau sint broaște.

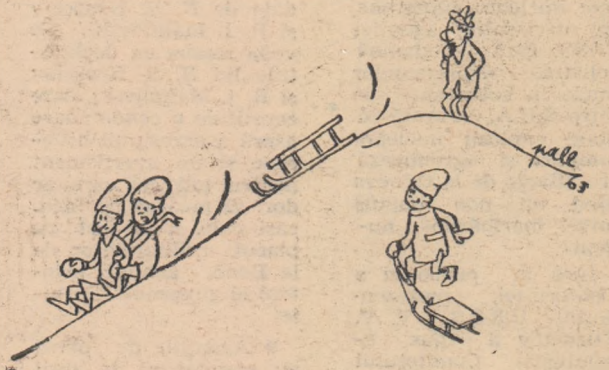
Morala

Mai sint conservatori într-o ureche
Desigur bine cu-îoscuți și vouă
Ce tot resping încălțăminte nouă
Ca să nu-și taie bătătura veche.

MIRCEA PAVELESCU

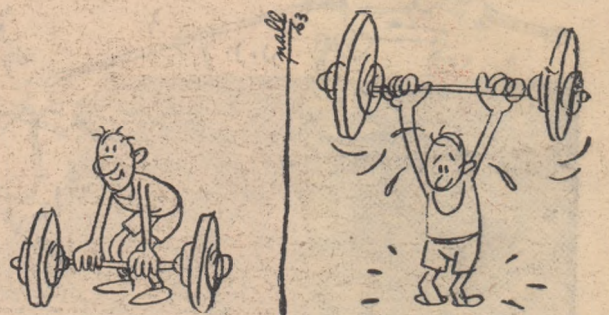
ARBITRUL: — Tovarășe, vă reamintesc, aici se dispută proba de trîntă, nu de haltere...

— Și doar ți-am spus că nu ne grăbim...

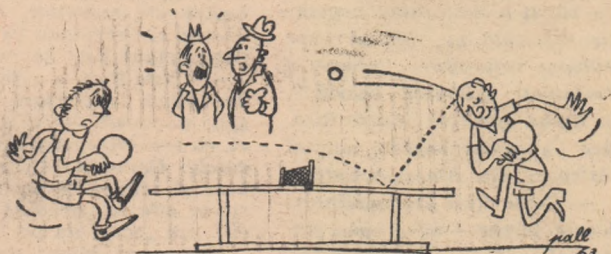
— Bravo! Ești primul!
— Zău? Dar cine mi-a dat brinci?...

fără cuvinte

— Ce se-ntîmplă acolo?
— Ileana își... bate bărbatul!...

— Știți, e cel mai bun... fotbalist de la noi...

Desene de T. PALL